

Sygn. akt III AUa 476/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 stycznia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Iwona Szybka (spr.)

Sędziowie: SA Mirosław Godlewski SA Dorota Rzeźniowiecka

Protokolant: st. sekr. sąd. Kamila Tomasik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 stycznia 2015 r. w Ł.

sprawy J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł.

o wypłatę renty socjalnej od dnia 1 stycznia 2012 r.

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 9 października 2012 r., sygn. akt: VIII U 2708/12,

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz J. K. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą.**

Sygn. akt III AUa 476/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 czerwca 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art.116 ust.1 i art.129 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych po rozpatrzeniu wniosku z dnia 23 maja 2012 r. odmówił J. K. prawa do wypłaty renty socjalnej od 1 stycznia 2012 r. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż stosownie do art.116 ust.1 w/w ustawy postępowanie w sprawie wypłaty świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego chyba, że ustawa stanowi inaczej. Stosownie zaś do art.129 ust.1 w/w ustawy świadczenie wypłaca się od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąc, w którym zgłoszono wniosek. Organ rentowy ustalił, że wniosek o wypłatę świadczenia został złożony w dniu 5 kwietnia 2012 r. Decyzją z dnia 18 kwietnia 2012 r. podjęto wypłatę od 1 kwietnia 2012 r. tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

W odwołaniu z dnia 5 lipca 2012 r. J. K. wniósł o wypłacenie renty socjalnej od dnia 1 stycznia 2012 r.

Wyrokiem z dnia 9 października 2012 roku Sąd Okręgowy w Łodzi zmienił decyzję organu rentowego i ustalił, że J. K. przysługuje prawo do wypłaty renty socjalnej od dnia 1 stycznia 2012 roku. Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach i rozważaniach: J. K. od 1 października 2003 r. ma ustalone prawo do renty socjalnej.

Wyplata świadczenia była wstrzymana od 1 listopada 2007r. w związku z uzyskiwaniem przychodu. W dniu 30 grudnia 2011 r. J. K. złożył w siedzibie ZUS wniosek o podjęcie wypłaty renty socjalnej wraz z dokumentacją dotyczącą uzyskiwanych przychodów od pracodawcy. W dniu 5 kwietnia 2012 r. wpłynął do organu rentowego wniosek J. K. o podjęcie wypłaty zawieszzonego świadczenia. Po rozpatrzeniu wniosku organ rentowy zaskarżoną decyzją z dnia 18 kwietnia 2012 r. podjął wypłatę świadczenia od 1 kwietnia 2012 r., tj. od pierwszego dnia miesiąca wypłatę świadczenia zgodnie z art 129 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W wyniku złożonego w dniu 23 maja 2012 r. odwołania organ rentowy wydał w dniu 13 czerwca 2012 r. decyzję odmawiającą prawa do wypłaty renty socjalnej od 1 stycznia 2012 r. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że wniosek o wypłatę świadczenia został złożony w dniu 5 kwietnia 2012r., a decyzją z dnia 18 kwietnia 2012 r. podjęto wypłatę od 1 kwietnia 2012 r. tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Sąd dokonał ustaleń stanu faktycznego na podstawie dokumentów z akt rentowych i akt sprawy, uznając je za wiarygodne i wystarczające dla poczynienia powyższych ustaleń. Sąd czynił ustalenia także w oparciu o zeznania J. L., uznając je za wiarygodne jako znajdujące poparcie w dokumencie złożonym w dniu 30 grudnia 2011 r. w organie rentowym. W tak ustalonym stanie faktycznym sprawy Sąd Okręgowy powołując się na treść art. 116 ust 1 i art. 129 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych uznał odwołanie za uzasadnione bowiem w ocenie Sądu należało przyjąć, że J. K. złożył wniosek o podjęcie zawieszzonego świadczenia (renty socjalnej) w dniu 30 grudnia 2011 r. Poprzez złożenie zaświadczenia o przychodach odwołujący się w sposób wyraźny przedstawił swoją wolę wypłaty zawieszzonego świadczenia. Wnioskodawca złożył zaświadczenie ze świadomością, że kwota w nim wyrażona uprawnia go do podjęcia zawieszzonego świadczenia.

Powyższe orzeczenie zaskarżył apelacją organ rentowy zarzucając:

1. naruszenie prawa procesowego - art.233 k.p.c. z uwagi na przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów poprzez przyjęcie, że doręczenie zaświadczenia o wysokości uzyskanych przychodów za trzy miesiące 2011r. Stanowi wniosek o podjęcie wypłaty zawieszzonej renty socjalnej
2. naruszenie prawa materialnego - art.135 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS (tj. z 2009r. Dz. U. Nr 153 poz. 1227. z późn. zmianami) w związku z art.15 pkt 1 ustawy z dnia 27.6.2003r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135 poz. 1268 z późn. zmianami) oraz § 3 rozporządzenia MP i PS z dnia 11.10.2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe (Dz. U. Nr 237 poz. 1412)

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę wyroku i oddalenie odwołania od decyzji z dnia 13.06.2012r. ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że złożone przez wnioskodawcę w dniu 30.12.2011 r. zaświadczenie nie zawierało skonkretyzowanego żądania, a zatem brak jest w ocenie organu rentowego podstaw do stwierdzenia, że stanowiło ono wniosek o podjęcie wypłaty zawieszzonego świadczenia. Wskazał, że w okresie od dnia wstrzymania wypłaty renty tj. od 1 listopada 2007r. wnioskodawca na prośbę organu rentowego kilkakrotnie i cyklicznie nadsyłał zaświadczenia pracodawcy stwierdzające wysokość przychodu osiąganego w chwili zatrudnienia w rozbięciu miesięcznym i w żadnym z takich przypadków nie wyrażał woli podjęcia wypłaty świadczenia. Zaświadczenie złożone w dniu 30 grudnia 2011r. było kolejnym takim zaświadczeniem.

Sąd Apelacyjny dodatkowo ustalił, że wysokość wynagrodzeń miesięcznych J. K. osiągniętych w miesiącach wrzesień, październik i listopad 2011 roku dawała podstawę do wypłaty wnioskodawcy renty socjalnej od 1 stycznia 2012 roku.

(dowód: pismo procesowe organu rentowego k.95 akt sprawy).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest nieuzasadniona, bowiem Sąd Okręgowy wydał trafne rozstrzygnięcie, które znajduje uzasadnienie w całokształcie okoliczności faktycznych sprawy oraz w treści obowiązujących przepisów prawnych, a dokonując oceny materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie w niczym nie naruszył zasady wyrażonej w art. 233 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy nie naruszył też prawa materialnego.

Zgodnie z treścią art. 135 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w razie ustania przyczyny powodującej wstrzymanie wypłaty świadczenia, wypłatę wznowia się od miesiąca ustania tej przyczyny, jednak nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o wznowienie wypłaty lub wydano z urzędu decyzję o jej wznowieniu, z uwzględnieniem ust. 2.

Zasadniczą kwestię sporną niniejszego postępowania stanowi kwalifikacja podjętych przez wnioskodawcę czynności przed organem rentowym w dniu 30 grudnia 2011 roku, bowiem ma ona wpływ na datę wypłaty świadczenia zgodnie z treścią art. 135 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, który to przepis ma zastosowanie do renty socjalnej na podstawie art. 15 ustawy o rencie socjalnej. (Dz. U. Nr 135, poz. 1268 z późn. zm.). Z materiału dowodowego zebranego w sprawie przez Sąd Okręgowy, a w szczególności z zeznań J. L. wynika, że w dniu 30 grudnia 2011r. stawiała się wraz z wnioskodawcą w organie rentowym z wnioskiem o wypłatę renty socjalnej. Tych zeznań skarżący organ nie kwestionuje w apelacji. Nie kwestionuje też ustaleń Sądu Okręgowego, że J. K. złożył w dniu 30 grudnia 2011r. zaświadczenie o wysokości zarobków za miesiące wrzesień, październik i listopad 2011r. W ustalonych zatem okolicznościach sprawy należy podzielić ocenę Sądu Okręgowego, że podjęcie przez wnioskodawcę czynności w postaci złożenia w organie rentowym zaświadczenia o wysokości zarobków, powinno zostać zakwalifikowane przez organ rentowy jako złożenie wniosku o podjęcie wypłaty zawieszonoego świadczenia, tym bardziej, że jak wynika z pisma procesowego ZUS, wysokość wskazanych w zaświadczeniu zarobków uprawniała ubezpieczonego do wypłaty zawieszonoej w 2007r. renty socjalnej poczynając od stycznia 2012r. J. K. miał zawieszonoą wypłatę renty socjalnej od listopada 2007r. Wbrew zawartym w apelacji twierdzeniom organu rentowego, na przestrzeni lat 2007-2011 brak jakiegokolwiek zaświadczenia o wysokości zarobków osiągniętych przez ubezpieczonego. Jak wynika z akt rentowych (k. 34) zwieszenie wypłaty renty nastąpiło na podstawie wniosku ubezpieczonego z dnia 5 października 2007r. We wniosku tym podał, że prosi o wstrzymanie wypłaty renty socjalnej z powodu osiągania z tytułu zatrudnienia przychodów przekraczających 30% przeciętnego wynagrodzenia. W następstwie powyższego wniosku organ rentowy pismem z dnia 10 października 2007r. (k. 36) zobowiązał ubezpieczonego do złożenia zaświadczenia stwierdzającego wysokość przychodu osiągniętego od chwili zatrudnienia w rozbiciu miesięcznym. Ubezpieczony złożył zaświadczenie o zarobkach za miesiące lipiec i sierpień 2007r. oraz zaświadczenie o zarobkach za miesiąc wrzesień 2007r. (k. 38 i 40), a ZUS na podstawie rozmowy z pracodawcą ustalił w dniu 27 października 2007r. wysokość wynagrodzenia za październik 2007r. (k. 42). Od tej pory aż do dnia 30 grudnia 2011r. żadne zaświadczenie o zarobkach nie zostało przez ubezpieczonego do organu rentowego złożone, nie było też wezwania do jego złożenia i nie było też ustalane przez organ rentowy z urzędu. W tych okolicznościach złożenie w dniu 30 grudnia 2011r. przez ubezpieczonego zaświadczenia o wysokości zarobków za okres wrzesień-listopad 2011r. miało swój cel w postaci podjęcia wypłaty zawieszonoego świadczenia. Tym bardziej, co należy jeszcze raz podkreślić, wskazane w zaświadczeniu zarobki uprawniały organ rentowy do podjęcia takiej wypłaty od stycznia 2012r. i zaświadczenie to zostało złożone w organie rentowym jego pracownikowi. Z zeznań świadka J. L. wynika, że pracownik odszukał dokumenty J. K.. Zaświadczenie to zostało załączone do akt rentowych ubezpieczonego. Brak jednak protokołu przyjęcia dokumentu. Przyjmując dokonanie czynności do protokołu organ rentowy powinien udzielić ubezpieczonemu niezbędnych informacji i pomocy. W Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe z dnia 11 października 2011 r. (Dz.U. Nr 237, poz. 1412), w § 2 zobowiązano bowiem organy rentowe do udzielania informacji, w tym wskazówek i wyjaśnień, w zakresie dotyczącym warunków i dowodów wymaganych do ustalania świadczeń, a w § 3 postanowiono, że postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego, a wniosek stanowi żądanie zgłoszone na piśmie lub ustnie do protokołu w organie rentowym. Jeśli natomiast organ rentowy nie wiedział w jakim celu J. K. złożył zaświadczenie o zarobkach, to jego obowiązkiem było to ustalić, a nie poprzestać na załączeniu zaświadczenia do akt bez nadawania mu biegu. Zgodnie bowiem z treścią § 4 w/w rozporządzenia jeżeli we wniosku nie zamieszczono danych lub nie dołączono dokumentów, które są niezbędne do jego rozpatrzenia, organ rentowy wzywa zainteresowanego do uzupełnienia wniosku w terminie nie krótszym niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje wydanie decyzji o odmowie wszczęcia postępowania. Organ rentowy pozostawia bez rozpoznania wnioski, który nie zawiera danych określonych w ust. 1 pkt 1 lub 4 albo 6. (dane personalne, adres zamieszkania). Jeżeli zainteresowany nie

usunął braków, mimo pouczenia, o którym mowa w ust. 4, organ rentowy wydaje decyzję o odmowie wszczęcia postępowania

Podzielić należy stanowisko Sądu Okręgowego, że poprzez złożenie zaświadczenia o wysokości zarobków ubezpieczony w sposób wyraźny przedstawił swoją wolę. Nielogiczne byłoby uznanie, że ubezpieczony stawiał się w organie rentowym jedynie w celu złożenia zaświadczenia i nie był zainteresowany uzyskaniem wypłaty świadczenia rentowego. Dla powyższej oceny bez znaczenia pozostaje okoliczność powoływana w apelacji przez organ rentowy, wizyty matki wnioskodawcy w oddziale ZUS w dniu 3.04.2012 roku, której udzielono informacji o możliwości złożenia wniosku o wznowienie wypłaty zawieszonoego świadczenia. Wobec braku reakcji organu rentowego na czynności podjęte przez jej syna w dniu 30 grudnia 2012 roku, wizyta ta była jak najbardziej usprawiedliwiona.

W konsekwencji powyższych rozważań Sąd Apelacyjny uznał, że zaskarżony wyrok oparty na prawidłowych ustaleniach, nie narusza przepisów prawa materialnego i apelacja organu rentowego, jako bezzasadna podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Sędziowie Przewodniczący: